

PREZYDENT MIASTA WAŁBRZYCHA

Wałbrzych, 14 grudnia 2020 roku

BFE.041.1.2020

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Panie Premierze,

Zwracam się do Pana Premiera z prośbą o objęcie osobistym nadzorem tryb i sposób realizowania uchwały Nr 102 Rady Ministrów z dnia z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego (M.P. poz. 662, zmieniana uchwałami Nr 157 i Nr 162, odpowiednio poz. 1011 i 1046), związanych z naborem i rozdziałem środków publicznych Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych - edycja II.

Jako Prezydent Wałbrzycha, również przedstawiciel Aglomeracji Wałbrzyskiej, porozumienia 22 gmin powiatów kłodzkiego, świdnickiego, wałbrzyskiego i kamiennogórskiego, już od 9 lat wspólnie z samorządowcami 22 gmin - realizujemy na rzecz naszych społeczności lokalnych liczne projekty, m.in. w ramach ZIT - RPO, Związku Wodociągów, transportu publicznego, gospodarki odpadami. Udało nam się w ramach obecnej perspektywy finansowej pozyskać i efektywnie zagospodarować prawie 800 mln zł z UE. W ich rozdziale kierujemy się zawsze przejrzystymi kryteriami, nasze decyzje zawsze poprzedzone są transparentnym trybem konkursowym. W rezultacie każda gmina Aglomeracji Wałbrzyskiej pozyskała środki, dzięki wspólnemu wysiłkowi bardzo często zbliżone do aplikowanych. Rezultaty naszej pracy są weryfikowane przez NIK, UKS i inne organy kontroli skarbowej, Ministerstwa, w końcu także przez instytucje kontrolne UE. Także powierzane nam lub pozyskane w ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej środki spoza UE "dzielone" są w sposób pozwalający na osiągnięcie porozumienia.

2019 ROK EUROPY W WAŁBRZYCHU

Z niezrozumieniem i zaskoczeniem odnotowałem ujawnione w ostatnich dniach wyniki, ogłoszonego w sierpniu br. przez Pana Premiera, naboru wniosków jednostek samorządu terytorialnego w ramach dofinansowania ze środków publicznych Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Na podstawie tych wyników część samorządów otrzymała dofinansowanie do kilku projektów (z reguły w wysokości pełnej, 100% wartości inwestycji), a część nie otrzymała dofinansowania do żadnego z kilku zgłoszonych projektów (w tym jedna z najmniej zamożnych gmin w powiecie wałbrzyskim - gmina Głuszycza, czy też inne mniejsze Gminy, szczególnie wymagające w tym trudnym okresie stanu epidemii wsparcia, jak Stare Bogaczowice, Dobromierz czy Jedlina Zdrój).

Podzielamy radość wszystkich koleżanek i kolegów samorządowców, którzy znaleźli się w gronie beneficjentów tej edycji Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Chcąc jednak lepiej przygotować się do następnego "podziału" środków publicznych Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, zwracamy się z prośbą o udostępnienie i wyjaśnienie kryteriów, zasad, priorytetów, jakimi kierowano się przydzielając te środki w obecnej edycji.

Zgodnie z przepisami i celami ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020r. poz. 568, 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157), także uwzględniając postanowienia i cele w tekście podstawowym tej ustawy z dnia 2 marca 2020 r., środki publiczne wyodrębnione także w ramach tworzenia Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych muszą uwzględniać, a wręcz przede wszystkim muszą realizować cele związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków, w tym społeczno-gospodarczych, choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 ("COVID-19").

Tak rozumiane cele ustawy muszą realizować akty prawne wykonawcze do tej ustawy, w tym powołane wcześniej uchwały Rady Ministrów Nr 102, 157 i 162, stanowiąc wsparcie gmin dotkniętych skutkami stanu epidemii, które chcąc realizować

ustalone plany nie będą musiały się zadłużać czy zwalniać pracowników, aby móc podejmować i prowadzić zaplanowane inwestycje, zwłaszcza w powszechnym stanie ubytku dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jest rzeczą powszechnie wiadomą i bezsporną, notoryjną, że znajdujemy się w sytuacji, gdy wszystkie gminy i powiaty, wszystkie społeczności lokalne w Polsce są dotknięte skutkami COVID-19 i borykają się z trudnościami finansowymi. Stąd dostęp do każdego rządowego programu wsparcia inwestycji środkami publicznymi powinien być zapewniony i umożliwiony każdej gminie, tylko wówczas będzie można mówić o "Tarczy dla samorządów".

Takie Gminy, pominięte całkowicie w obecnej turze dofinansowania, jak Głuszycza, Stare Bogaczowice, Dobromierz czy Jedlina Zdrój, czy także nasz Wałbrzych, nie mogą zrozumieć, w jaki sposób Komisja do spraw Wsparcia Jednostek Samorządu Terytorialnego ustaliła, że nie są one dotknięte skutkami COVID-19, albo że są dotknięte w zdecydowanie mniejszym stopniu, i z tego powodu nie zasługują na dofinansowanie ze środków publicznych Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych tak jak Gminy, które znalazły uznanie Pana Premiera.

O realizacji celu Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych "zrównoważonego rozwoju" będzie można mówić wówczas, gdy w zakresie wspierania gmin dotkniętych COVID-19, w równym stopniu wspiera się zarówno duże miasta, jak i najmniejsze miejscowości. Pomijanie niektórych z nich, co niestety ma właśnie obecnie miejsce, pomimo że wszystkie gminy są dotknięte skutkami COVID-19, stanowi w mojej ocenie naruszenie regulacji wskazanych ustaw, przez to sprzeczność takiego sposobu "rozdziału" środków publicznych Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych z prawem, pośrednio zasadami i regulacjami konstytucyjnymi (naruszając cel ustawy oraz zasadę równości). Kryterium podstawowym, jeśli nie wyłącznym, rozdziału zgodnie z ww. ustawą jest "przeciwdziałanie COVID-19", a wskazane cele szczegółowe w ww. uchwałach Rady Ministrów zgodnie z hierarchią prawa nie są "kryteriami podziału środków", lecz warunkami, przesłankami, które po prostu także muszą być w danym projekcie spełnione, aby można było poprzez tą dotację realizować naczelny cel "przeciwdziałania COVID-19".

Z punktu widzenia celów "przeciwdziałania COVID-19", symboliczne "chodniki" w Głuszycy, Starych Bogaczowicach, Dobromierzu, Jedlinie Zdrój, czy nawet w dużym Wałbrzychu w niczym nie są "gorsze", niż w Gminach, które znalazły uznanie w ostatnich "wynikach" Pana Premiera. Ponieważ cała sprawa dotyczy środków publicznych, tym bardziej konieczne jest wyjaśnienie, jakie w rzeczywistości kryteria decydowały o tym podziale. Bo jeśli inne, niż "przeciwdziałanie COVID-19" w gminach i powiatach dotkniętych tym stanem, to taki "podział" środków publicznych jest nie tylko sprzeczny z prawem ustawowym, ale także zasadami sprawiedliwości społecznej i praworządności.

W dobie kryzysu gospodarczego i stałej konieczności podejmowania przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego niestandardowych czynności skierowanych na zwalczanie zagrożenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2, wszystkie, bez wyjątku samorzady potrzebują solidarnego wsparcia ze strony Państwa, dysponującego środkami publicznymi.

Niezrozumiałym dla mnie jest, dlaczego w przypadku obecnego naboru nie zastosowano podobnego mechanizmu redystrybucji środków w ramach Funduszu COVID-19 dla samorządów, jak to miało miejsce w sierpniu br., gdy wszystkie gminy i powiaty otrzymały dotację według określonego algorytmu (zależnego od liczby mieszkańców oraz nakładów inwestycyjnych w budżecie danego samorządu). Był to być może niedoskonały, ale dość przejrzysty sposób na przynajmniej częściowe zrekompensowanie ubytku dochodów gmin w związku z pandemią COVID-19.

W związku z budzącą ogromne kontrowersje decyzją Pana Premiera, na mocy której zupełnie pominięto szereg gmin i społeczności lokalnych tak samo dotkniętych COVID-19, jak Gminy które znalazły uznanie Pana Premiera, decyzją którą zaniepokojone są setki samorządów i społeczności lokalnych w Polsce, apeluję o analizę wyników tego naboru (w tym analizę składu i pracy Komisji do spraw Wsparcia Jednostek Samorządu Terytorialnego), oraz redystrybucję środków publicznych według wypracowanego wspólnie ze stroną samorządową transparentnego i zrozumiałego dla wszystkich algorytmu.

Należy pamiętać, że także Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, niezależnie od szczegółowych celów wskazanych w kolejnych uchwałach Rady Ministrów Nr 102, 157 i 162, podlega obowiązkowi realizacji ustawowego celu "przeciwdziałania COVID-19". W przeciwnym razie należałoby poddać w wątpliwość zgodność wskazanych uchwał Rady Ministrów z Konstytucją R.P. i możliwym ich zaskarżeniem do Trybunału Konstytucyjnego.

Podkreślam, że potwierdzając potrzebę wsparcia wszystkich gmin i samorządów w Polsce w dobie pandemii, wnioskuję o utrzymanie dotacji dla gmin, miast i powiatów - beneficjentów obecnego podziału środków, z jednoczesnym jednak, zrozumiałym uzupełnieniem o gminy, miasta i powiaty, które nie znalazły się wśród beneficjentów Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

z wyrazami Szczęść

Prezydent
Miasta Wałbrzycha
Roman Szelemej

Do wiadomości:
Parlamentarzyści ziemi wałbrzyskiej
Członkowie Aglomeracji Wałbrzyskiej